

Vend végeken

Szeges, szerek, szórványok. Hazánk Szlovéniával és Ausztriával határos délnyugati, nyugati szegletének tájai — a tájféldrajzi beosztások bizonytalanságai ellenére is — e három jellegzetesen kárpát-medencei településforma segítségével jól elhatárolhatóak egymástól.

A szeges településhálózat a Nyugat-magyarországi-peremvidékhez tartozó Közép-Zalai-dombságra vagy közkeletűbb történeti-földrajzi nevén, a Göcsejre jellemző. A szeg a korábbi erdőrengeteget megbontó irtásföldeken megjelenő hat-tíz ház csoportját jelenti, melyből öt-tíz szeg alkotott egy települést. Ma falunévek őrzik tovább e hagyományos lakóhelyformát, mint Kustyánszeg, Pálfi-szeg, Milejszeg.

Göcsej északi határától, a Kerka folyó vízválasztójától északnyugatra a *szeres* településforma jelenik meg. Az Őrség jelképévé vált szerek, szintén irtásföldeken épített, jól védhető helyen emelkedő kerített házak csoportját jelentik.

Az Őrségtől a Huszász-patak völgye választja el a *szórvány* településtípussal jellemezhető vasi tájegységünket, a Vendvidéket vagy pontos elnevezéssel élve a Vendvidéki-dombságot. A természetileg és történetileg is egységes vidéket, a mesterséges önkénnyel meghúzott trianoni államhatárok szétszabdalták. A mai Magyarországra a történeti Vendvidéknek – korábbi elnevezésével élve a

Tótságnek – csak egy kis szeletkéje jut, míg nagy része Szlovéniához tartozik.

A táj szoros geológiai rokonságot mutat a Keleti-Alpok hazánk nyugati felére leereszkedő heglábaival. Az Alpok-alja dombvidékei a pliocén és a pleisztocén korokból származó, a magashegyekből érkező folyók és patakok által szállított kavics-törmelékekből épültek fel. A korábban elegyengetett sík felszínre ezek a kőzetanyagok összeolvadó hordalékkúp-sorozatokként települtek. A későbbi geológiai korok során pedig erősen tagolt eróziós dombsággá alakultak át. Ma a Vendvidéket 300 méter magasság fölé emelkedő hátak, keskeny vízválasztó gerincek, kavicsos tarkart dombok, meredek lejtőjű, széles völgyek váltakozásai jellemzik.

A geológiai adottságokból képződött savanyú anyaközet, a hűvös és csapadékos éghajlaton, jellegzetes kilügzött erdőtalajok alakultak ki, melyek kedveztek a különböző erdei fenyves erdőirtás-lásók (lombelgyes, mészkerülő, lápos) meglepedésének. A botanikailag is sok kiemelkedő ritkaságokat őrző Vend táj, a kelet-alpi flóraidék stájer flórajáráshoz tartozik, mely ugyancsak jelzi a szoros ro-

konságot az Alpokkal. A csodálatos változatosságot pedig jól tükrözik a területen fellelhető pannon, illír, szubmediterrán és a jégkorszak utáni maradványfajok.

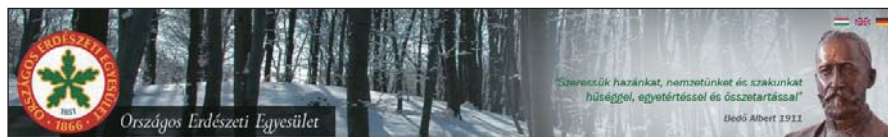
A tájba harmonikusan illeszkedő szórványtelepülések eredetét tekintve a kora Árpád-korba kell visszanyúlnunk. A korai magyar állam elsőrendű feladata volt határainak megszilárdítása és védelme. A gyakori betörések megfékezésére a határ menti sávokba határőr lakosságot telepítettek. Kezdetben a honfoglaláskor a magyar törzsekhez csatlakozott türk eredetű néptörzseket, akik a határsáv és a belső lakott szállásterületeket elválasztó áthatolhatatlan erdőrengeteg zónában – az ún. gyepülvén – kialakított irtásföldeken telepedtek meg. A kora Árpád korban nagyszámú német telepes jelent meg az addig lakatlan vendvidéki erdőségekben. A 16. századtól kezdve délről fokozatos szláv beáramlás kezdődött. Ezt őrizte meg a vend elnevezés is, mivel a magyarok a betelepült délszlávokat tónak, a németek windischnek nevezték el. A vend szó használata csak a XIX. századtól terjedt át a tájegység megnevezésére is.

Szerteágazó természeti, történeti, kulturális gazdagságot rejt ez a 100 km²-t el sem érő vidék. Erdemes felfedezni az itt leírt és meg nem írt értékeket és visszavisszatérni a vándort megáldó keresztekkel gyakran szegélyezett erdei útjaira.

Nagy László

Kép: **Simon Attila**, fotográfus

Nem prefrálja az akáctelepítést az idegenhonos özönfajokról szóló uniós szabálytervezet

Európai Uniói parlamenti vita a mézről és az invazív fajokról

Az akác üldözésének abbahagyására szólított fel a mézről szóló irányelvtervezet keddi esti plenáris vitájában *Glattfelder Béla* fideszes európai parlamenti képviselő. A magyar méhészek által előállított méz döntő része akácméz, ezért minden, az akác korlátozására, kiirtására vagy támogatásból történő kizárására vonatkozó uniós vagy magyar törekvés a méhészek érdekeivel megy szembe – állítja az EP-képviselő. Ez a tendencia jelentős károkat okoz továbbá a biomassza termelést választó gazdák számára is. A magyar méhészek ezért követelik, hogy semmilyen szinten ne üldözzék az akácot – derült ki a politikus közleményéből.

Forrás: hir24.hu/Gazdasag

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/akac_idegenhonos_szabalytervezet_unios

◆◆◆

Elkészült a Nemzeti Biodiverzitás Stratégia

2014-2020-as fejlesztési ciklusra szóló dokumentum

Elkészült a 2014-2020-as fejlesztési ciklusra szóló, a biológiai sokféleség

megőrzését célul tűző Nemzeti Biodiverzitás Stratégia, amely még az Országgyűlés jóváhagyására vár – hangzott el a Be-Natur nevű, nemzetközi természetvédelmi projekt záró-konferenciáján Tihanyban csütörtökön.

A rendezvényen *Greguss Ditta*, a Vidékfejlesztési Minisztérium vezető tanácsosa elmondta, a biodiverzitás stratégia újdonsága lesz, hogy immár nem a nemzeti környezetvédelmi program részeként, hanem önálló programként fogják elfogadni.

Forrás: hirado.hu, [MTI](http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/biodiverzitas_startegia_2014)

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/biodiverzitas_startegia_2014

◆◆◆

Kérdőíves felmérés a folyamatos erdőborítás termőhelyi viszonyainak elemzéséhez

Február 28-ig kéri a kutatók a kitöltést és a visszaküldést

Az NYME Erdőmérnöki Kar Környezet- és Földtudományi Intézetének Termőhelyismerettani intézeti tanszék kutatói a folyamatos erdőborítás termőhelyi viszonyainak elemzéséhez végznek felmérést, elektronikus kérdő-

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!

ív kitöltésével. Kérjük a kollégákat, tagtársakat segítség a kérdőív pontos kitöltésével a tanszék munkáját! A kérdőív a honlapon keresztül a híryanagban érhető el, melyet a kitöltés után *Szabó Orsolya* doktorandusz, intézeti munkatárs e-mail címére kérünk február 28-ig elküldeni. Köszönjük az együttműködést!

Forrás: [NYME EMK KFI](http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/kerdoiv_folyamatoserdoboritas_termohely_viszony)

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/kerdoiv_folyamatoserdoboritas_termohely_viszony

◆◆◆

Nagyobb a bevétel és az eredmény a vadgazdálkodásból az elmúlt vadászati évben

1,4 milliárd forintos pozitív egyenleg az ágazatban

A tavalyi, 2012-13-as vadászati évben a teljes ágazati bevétel 20,3 milliárd forint volt, amiből a vadhúsból származó összeg 5,3 milliárd forintot tett ki, ez utóbbi először haladta meg a külföldi bérvadászattól származó bevételeket – közölte a Vidékfejlesztési Minisztérium. A tárca közleménye szerint az ágazat 1,4 milliárd forintos pozitív egyenlege majdnem kilencszerese a négy évvel ezelőttinek, ami segíti a bizonytalan anyagi helyzetben lévő vadgazdálkodókat.

A minisztérium értékelése szerint az elmúlt négy év kormányzati intézkedései között több, a vadgazdálkodási ágazatnak kedvező változás volt.

Forrás: [VM, MTI, hirado.hu](http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/vadgazdalkodas_eredmeny_bevetel_nagyobb)

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/vadgazdalkodas_eredmeny_bevetel_nagyobb

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg.

A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2014-re szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évről vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.

Partnereink:

